

BEWAAR HET PAND

UITGAVE TOT BEVORDERING VAN DE HANDHAVING DER OUDE GEREFORMEERDE BEGINSELEN

Meditatie

Tot uw dienst bereid

Maar ik acht op geen ding, noch houd mijn leven dierbaar voor mijzelf, opdat ik mijn loop met blijdschap mag volbrengen.

Handelingen 20 : 24a

In onze vorige meditatie zagen we dat de "grote" Paulus "toch ook maar een mens was"! Barnabas wilde op de tweede zendingsreis zijn neef Johannes Marcus weer meenemen, hoewel deze halverwege de eerste zendingsreis hen in de steek had gelaten. Om deze reden wenste Paulus Marcus niet weer mee te nemen. En het gevolg was dat er tussen Paulus en Barnabas onenigheid ontstond, die ontaardde in *verbittering*! Het vlees, het zondige bestaan, de "oude mens" deed zich gelden, vierde de boventoon. Paulus, een groot man, maar niet zonder zonde. Een man, die ontzaglijk veel kan verdragen om Christus' wil, maar die op een bepaald ogenblik heftig uitvalt tegen Barnabas, en zich verbitterd van zijn medewerker afwendt. Hoe geheel anders treffen wij hem aan in de tekst boven deze meditatie. Hij is op weg naar Jeruzalem. De Heilige Geest dwingt hem als het ware daartoe. Wat hem daar in Jeruzalem zal overkomen, weet hij niet.

Maar wel betuigt de Heilige Geest van stad tot stad dat hem banden en verdrukkingen te wachten staan. En nu neemt hij afscheid van de ouderlingen van de gemeente van Efeze, waar hij zo lang, en met zoveel vreugde, en vooral met zoveel zegen had mogen arbeiden. En het is een ontroerend afscheid! Hoe graag hadden de broeders van Efeze Paulus bij zich gehouden. Ze konden hem zo moeilijk missen. Maar hoe lief hem de ouderlingen en de gemeente van Efeze ook waren,

Paulus moet afscheid nemen. Hij moet, maar hij kan het ook. En hij wil het ook! Hij vermag alle dingen, ook dit afscheid-nemen, door Christus, die hem kracht geeft. Hij wenst te gaan de weg, die de Heere wil dat hij gaan zal. Ook al weet hij dat het een weg zal zijn van banden en verdrukking.

Hij is volkomen bereid om zijn geliefde gemeente van Efeze, waar hij zozeer werd gewaardeerd en bemind, in te ruilen voor Jeruzalem, waar de haat brandt en de dood dreigt. "Heere, wat wilt Gij dat ik doen zal?", zo had hij met zijn vernieuwde hart gevraagd op de weg naar Damascus. Welnu, zo leeft het ook nu in zijn hart. Heere, wilt Gij dat ik naar Jeruzalem zal gaan, waar mij banden en verdrukkingen wachten? Wel hier ben ik! Tot uw dienst bereid! "Ik acht op geen ding, noch houd mijn leven dierbaar voor mijzelf, opdat ik mijn loop met blijdschap mag volbrengen!"

Hier viert de Heilige Geest in Paulus zijn triomf, terwijl "het vlees" het onderspit delft. Paulus kent de vreugde van het offer, en daarom ook de bereidheid tot de dood. Hij vindt zijn eigen leven alleen maar voor zover het God dient. En als dan zijn sterven God en Zijn zaak kan dienen, wel, dan is het ook goed. "Opdat ik mijn loop met blijdschap mag volbrengen". Aan het einde van zijn aardse loopbaan, kort voor zijn marteldood, schrijft hij aan Timotheüs: "Ik heb de goede strijd gestreden, ik heb de loop geëindigd, ik heb het geloof behouden: voorts is mij weggelegd de kroon der rechtvaardigheid....."

"Maar ik acht op geen ding, noch houd ik mijn leven dierbaar voor mijzelf, opdat ik mijn loop met blijdschap mag volbrengen". Hier is vrucht van

Gods bekerende genade! Hier is de vrucht, die de rank draagt uit de Wijnstok, uit Christus, Die nooit aan Zichzelf dacht, Die alleen bedacht was op de eer van Zijn Vader en het heil van Zijn bruidskerk. Hier blijkt de waarheid van het woord van de apostel zelf: "Ik leef, doch niet meer ik, maar Christus leeft in mij!"

Hier is de keus van Mozes, "achtende de versmaadheid van Christus meerdere rijkdom te zijn dan de schatten van Egypte"! Hier is de keus van het smalle pad! Hier is geen spoor meer van *verbittering*! Hier is volkomen bereidheid om het Lam te volgen, waar Het ook heengaat! Leerden we al in oprechtheid *bidden*, wat we zo dikwijls zingen: "Leer mij, o Heer", de weg, door U bepaald; dan zal ik die ten einde toe bewaren!

ds.M.Vlietstra

Van de redactie

Inhoud.

Ds. D. Slagboom schrijft verder over Hanna's Lofzang, Ds. K. Hoefnagel over Gods heerlijke deugden, Ds. H. Polinder over "Een vreemdeling hier beneên." Ds. P. den Butter schrijft een actueel artikel over de ontwikkelingen in de Ned. Herv. Kerk.

Zendingsdag Elburg.

D.V. woensdag 23 juli in de Gereformeerde Kerk aan de Vrijheidsstraat 1. Aanvang 10.30 uur. Sprekers: Ds. J. Veenendaal te Elburg en Ds. H. Polinder te Genemuiden. 's Middags aanvang 14.00 uur. Sprekers: Ds. K. Visser te Werkendam, Ds. D.J. Budding te Waarder voor de S.E.Z. en Ds. K. Hoefnagel te Katwijk.

Ontmoetingsdag.

D.V. zaterdag 20 september te Kampen in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente.

Ds. D. Slagboom.

Ds. D. Slagboom tobt de laatste tijd met zijn gezondheid. Het voornemen is dat op 3 juli D.V. een operatie zal plaatsvinden. Moge de Heere onze vriend en broeder sterken, en Zijn gunst en nabijheid doen ervaren in de weg, die hij te gaan heeft. Ook zijn vrouw en gezin van harte strekte toegewent.

Verschijningsdata.

In de komende tijd zal ons blad D.V. verschijnen op 10 en 31 juli, 28 augustus en 11 september. Daarna weer gewoon elke veertien dagen. De copy dient uiterlijk de donderdag voor verschijningsdatum binnen te zijn. Bij voorbaat dank voor de medewerking in deze zaak.

Dit blad is een uitgave van de stichting Bewaar het Pand te Meerkerk.

Verschijnt eens in de veertien dagen

COMMISSIE VAN REDAKTIE:

Ds. P. den Butter, Ds. A. van Heteren en Ds. D. Slagboom.

ADRES VAN DE REDAKTIE:

Copie voor het volgende nummer van "Bewaar het Pand" zenden naar: Ds. A. van Heteren, Voordijk 247, 2992 AL Barendrecht, telefoon 0180-613069.

ADMINISTRATIE:

A. Beukers, Toussaintplein 20, 2406 XL Alphen a/d Rijn, tel. 0172-474202, postrek. 70.43.50 t.n.v. de administrateur van "Bewaar het Pand" te Alphen a/d Rijn.

Abonnementsprijs f 10,- per jaar. Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en Canada 5 dollar per jaar.

Advertenties f 0,60 per mm met een kolombreedte van 6 cm.

Bij kontrakt korting.

ISSN nummer: 0166 - 4646

Dit tijdschrift wordt ten behoeve van iedereen die niet op de gebruikelijke manier kan lezen uitgegeven op geluidscassette en/of in braille, groot-letter of via de Electronische Postbus. Informatie en opgave: CBB, Christelijk Bibliotheek voor Blinden en Slechtienden, Postbus 131, 3850 AC Ermelo, tel. 0341-551014.

Van de administratie

In de afgelopen periode ontvingen we f 171,- aan giften en hebben we 3 nieuwe abonnees mogen inboeken. Hartel

lijk dank. Adm. Bewaar het Pand: A.Beukers, Toussaintplein 20, 2406 XL Alphen a.d. Rijn. Telefoon: 0172-474202 Postbank: 704350

Gods heerlijke deugden (11)

We hebben gezien dat God Alwetend is. Hij weet wat geschiedt is, wat er vandaag gebeurt en ook wat de toekomst voor ons nog verborgen houdt. Het is Hem welbekend. Waarom? Omdat Hij alles tevoren Zelf bepaald heeft. God de Heere regeert; beeft gij volken, eert! Eert Zijn hoog bestel! Ondanks de vragen die er voor het menselijk verstand (dat niet zoveel voorstelt) overblijven, kan de overdenking van deze deugd Gods rust, troost en onderwerping, ja zelfs vreugde geven. Voor ons is de toekomst verborgen. Maar wetende dat het alles gaat naar het wijs bestel van een Almachtig en barmhartig God, mag het vreemd en ontrust gemoed wel eens rust vinden in Hem:

*Rust mijn ziel, uw God is Koning;
heel de wereld Zijn gebied.*

*Alles wisselt op Zijn wenken,
maar Hijzelf verandert niet.*

Kent u die ogenblikken van rust en overgave? Ze worden in het geloof gemaakt. Als we rondom ons zien hoe alles zich afspeelt in het grote wereldgebeuren, als we de vele zorgelijke ontwikkelingen gadeslaan in kerk en maatschappij, als we zien hoe machtig satan is, als we denken aan de toekomst die onze arme kinderen en kleinkinderen tegemoet gaan, o, dan houden we ons hart vast! Maar gelukkig is die mens, die bij al die dingen aan God mag vasthouden! Want Wie regeert er nu eigenlijk? De ontwikkelingen in kerk en maatschappij kunnen de indruk wekken dat de mens regeert. Hij heeft het voor het zeggen. De mens bepaalt zijn leven. Maar is dat wel waar? Vele verontrustende dingen gebeuren, dat is waar. Maar... onder Gods toelating! Hij heeft het heft in handen. De mens kan geen stap verder dan Hij toelaat. Psalm 33 is in dit verband tot lering. Die psalm spreekt over "de raad der heidenen en de gedachten der volken". Maar let op het verband. We lezen: "Laat de ganse aarde voor Hem den Heere vrezen; laat alle inwoners van de wereld voor Hem schrikken. Want Hij spreekt en het is er; Hij gebiedt en het staat er. De Heere vernietigt de raad der heidenen; Hij breekt

de gedachten der volken". Ja, wie regeert er nu eigenlijk? Is het satan? O ja, hij heeft grote macht. Lees het boek Job maar. Maar datzelfde boek laat ons ook zien, dat God regeert. Wat er ook gebeurt in het leven van Job, God weet er van af. Het gebeurt onder Gods toelating. Satan kan geen stap verder gaan, dan God goedkeurt. Per slot van rekening kan satan alleen maar verderven en kapot maken. Maar Wie geeft Job al zijn goederen weder? Wie maakt hem weer een blijde vader van kinderen? Wie maakt hem weer gelukkiger dan ooit tevoren? Het boek Job laat ons juist de onmacht van satan zien en de macht van God. Laat dit de stof voor overdenking wezen. U neemt in dit drukke leven toch immers ook tijd voor stille overdenking, nietwaar? Moge de Heilige Geest ons leiden. Dan kan er troost uitgaan van het overdenken van de alwetendheid Gods. Niet alleen als we nadenken over het grote wereldgebeuren, de ontwikkelingen in de kerk, en de donkere toekomst. Maar ook voor wat betreft mijn persoonlijk leven. Er kunnen zoveel zorgen zijn in ons eigen kleine persoonlijke leven. Teveel om op te noemen. O wat maken we ons een zorgen. Kunt u soms ook terugverlangen naar de heerlijke jaren van een onbezorgde jeugd? Welnu, dat voorrecht is er voor een kind van God ook weggelegd in dit leven. Om kind van God te zijn, lijkt u dat niet het allerhoogste goed? Laten zij die tot het huisgezin Gods behoren nu eens spreken. Hebben zij niet die ogenblikken dat ze zich kind voelen; onbezorgd aan de hand des Vaders? Wat kan hun dan nog overkomen? Dan mogen ze het in het geloof wel eens belijden: "Hij regeert, zodat loof en gras, regen en droogte, vruchtbare en onvruchtbare jaren, spijze en drank, gezondheid en krankheid, rijkdom en armoede, en alle dingen, niet bij geval, maar van Zijn Vaderlijke hand ons toekomen", Zondag 10. Het is nu alleen maar zo erg dat dit leven niet naar onze verdorven natuur is. In dit licht gezien doet een kind Gods er geen goed aan, om het nu eens niet te scherp te zeggen, om "bezorgd te zijn"

Zorgend en zorgzaam zijn, dat is wat anders. Maar bezorgd zijn, alsof alles van mij en van mijn handelen en inzicht afhangt in dit leven, zie, dat nu is, om het nu eens bij de werkelijke naam te noemen, zonde tegen de Heere! Daar hebben ze ook smart over, als ze dat inzien. O, kon ik maar eens echt kind wezen! Maar sprekende over de alwetendheid Gods, mogen de woorden van de Heere Jezus wel eens meer ter harte genomen worden, als Hij zegt: "Zijt niet bezorgd, zeggende: Wat zullen wij eten, of wat zullen wij drinken, of waarmede zullen wij ons kleden? Want al deze dingen zoeken de heidenen; want uw hemelse Vader WEET dat gij al deze dingen behoeft. Maar zoekt eerst het Koninkrijk Gods en Zijn gerechtigheid en al deze dingen zullen u toegeworpen worden", Matth.6:31-33. Uw Vader weet wat gij van node hebt; daar hoort ook de kastinging bij. God is ook wat de kastinging betreft een echte Vader. Hij kastijdt de zoon die Hij aanneemt. God kan diepe en onbegrepen wegen met ons gaan. Dat wij, in tegenstelling tot God niets weten, omdat we van gisteren zijn, komt dan uit in vragen: waarom toch, o waarom? Maar de Heere weet het waartoe! Hij gaat op een doel aan met ieder van Zijn kinderen. Zalig is het om onder Hem te bukken; met opstandige gedachten en woorden treffen we alleen onszelf maar. Al eens ondervonden? Maar een gelovig berusten in Zijn wil geeft vrede in het gemoed:

*Laat Hem besturen, waken,
't Is wijsheid wat Hij doet;
zo zal Hij alles maken,
dat g'u verwond'ren moet.
Als Hij, Die alle macht heeft,
met wonderbaar beleid,*

*geheel het werk volbracht heeft,
waarom gij thans nog schreit.*

Vragen we toch veel om genade, om achter een Alwetend God aan te mogen komen. Als een nietsweter. Dat is geloof. God weet alles. Hij kent iedereen. Als een kind vroeg ik me weleens af hoe God tot de verlorenen kon zeggen: Ik heb u nooit gekend; ga weg van Mij! als de Alwetende, kent Hij toch iedereen? Weet u wat Hij bedoelt? Ik heb u nooit als een arm zondaar aan Mijn troon gezien. Ik ken u niet. Ge hebt mijn gemeenschap nooit gezocht; het was altijd: Ik ken U niet! Vreselijk zal dat oordeel zijn. Kennen wij de weg tot de troon der genade? Zochten wij voor onze zonde en schuld verzoening in het alles reinigend bloed van de Borg en Middelaar? Leerden wij al onze zorgen op Hem te werpen? Maakten wij Hem al onze begeerten bekend? Kennen we de Alwetende? Erkennen we Hem? Zalig wie Hem zoeken mag. Want die tot God komt moet geloven dat hij is een Beloner dergenen die Hem zoeken. Die zullen Hem kennen en van Hem gekend worden. Ja, die zullen er achter komen dat de Heere ze al van eeuwigheid gekend heeft! Wat een wonder. 'Eer iets van mij begon te leven, was alles in Uw boek geschreven.' Ook mijn naam. Is dat geen wonder! O Heere, geef dat ik me aan U mag toevertrouwen. Het gaat goed met Uw Kerk. Het komt goed met Uw kerk. Straks zult Gij zijn Alles in allen. Laat me verlost mogen worden van angst en vrees. En laat me als Uw kind werkelijk kind mogen zijn. En Gij mijn Vader. Die alles kan; Die alles weet; Die me eeuwig vasthoudt. En dat alles om het offer, gebracht op Golgotha.

K.Hoefnagel

geboden. Het is zijn gebed dat zijn wegen gericht worden om Gods inzettingen te bewaren. De dichter van psalm 119 ondervindt dat je zo een vreemdeling wordt op deze aarde. De mensen om hem heen, accepteren het niet dat hij leven wil volgens de geboden van de Heere. Hij ervaart de vijandschap en de haat van zijn eigen omgeving omdat hij de Heere en Zijn geboden heeft liefgekegen. Die haat en vijandschap doen hem nog des te meer het aangezicht van de Heere zoeken in gebed om te blijven gaan in de wegen van de Heere. "Maak mijn voetstappen vast in Uw Woord, en laat geen ongerechtigheid over mij heersen." Ps 119:133.

Wie door genade een vreemdeling geworden is omdat zijn burgerschap in de hemel is, waar Christus is, kent de liefde tot de geboden en de inzettingen van de Heere. Kun je daar een vreemdeling niet aan herkennen? Aan zijn liefde tot de wet van de Heere? De liefde tot God en Zijn geboden is vrucht van de liefde, die de Heere uitstort in het hart door Zijn Heilige Geest. Wij hebben Hem lief, omdat Hij ons eerst heeft liefgehad. Die liefde tot God, die Hij werkt in onze harten, uit zich altijd in een leven dat zich richt op de geboden des Heeren. De geboden van de Heere worden onze vermakings. Het is onze hartelijke begeerte om voor de Heere te leven. Is dat in uw leven zo? Zijn de geboden van de Heere voor u werkelijk een bron van vreugde? Wandelen we in het spoor van Gods geboden met een gewillig hart? Is het ons dagelijks gebed dat onze wegen gericht worden om Gods inzettingen te bewaren? Is het uw ernstige voornemen om niet naar sommige, maar naar al de geboden Gods beginnen te leven? Wanneer de Heere ons hart vernieuwt door Zijn Geest, ons hart richt op Christus aan Gods rechterhand wekt Hij ook het verlangen in ons hart om voor Hem te leven. Dan word je een vreemdeling op deze aarde. Want de wereld wil de geboden van de Heere niet houden. De mens van nature wil de geboden Gods niet accepteren. Hij heeft de dienst aan de Heere en aan Zijn inzettingen opgezegd. Hij accepteert ook de mens niet die wel naar Gods geboden wil leven. Die vijandschap tegen de Heere en zijn geboden ondervindt de vreemdeling. Hij wordt voor de wereld een vreemdeling, omdat hij de geboden van God wil betrachten in zijn leven. Merkt u het in uw leven? Wie vreemdeling is, merkt het in zijn omgeving. De mensen om je

Een vreemd'ling hier beneên (4)

In dit artikel willen we nagaan wat het betekent om als vreemdeling te leven in deze wereld. We zouden psalm 119 het lied van een vreemdeling kunnen noemen. In vers 19 zingt hij: "Ik ben een vreemdeling op de aarde, verberg Uw geboden voor mij niet" En in vers 54: "Uw inzettingen zijn mijn gezangen geweest ter plaatse mijner vreemdelingschappen". Deze vreemdeling bidt of de Heere Zijn geboden voor hem niet wil verbergen. Heel psalm 119 is een gebed om te mogen leven in overeenstemming met de inzettingen van de Heere. Wanneer Hij om zich heen ziet, ziet hij de overtreding van

Gods geboden. Hij voelt de vijandschap van degenen die Gods wet overtreden. "Die kwade praktijken najagen, genaken mij, zij wijken verre van Uw wet." (Ps. 199:150). De dichter van psalm 119 is een vreemdeling en wordt als een vreemdeling beschouwd omdat hij de geboden van de Heere wil bewaren en doen. Het leven van een vreemdeling in deze wereld is een leven naar de geboden van de Heere. De vreemdeling is door genade aan de Heere verbonden. Hij zoekt de dingen die boven zijn, waar Christus is. In zijn leven hier op aarde wordt dat zichtbaar. Hij gaat in het spoor van Gods

heen kunnen niet meer met je overweg. Je wordt voor ouderwets versleten omdat je niet meedoet aan dat buurtfeest of je gaat niet naar de feestavond van je bedrijf. Je merkt het bij het solliciteren als er gevraagd wordt of je ook op zondag wil werken. Wie de geboden van de Heere heeft liefgekreken wordt een vreemdeling in deze wereld en in onze samenleving waar Gods wet overtreden wordt aan alle kanten. We leven immers in een samenleving die abortus heel gewoon vindt. Euthanasie wordt toegepast om het leven zelf te beëindigen. De zondag wordt hoe langer hoe meer ontheiligd. In zo'n samenleving wordt het volk van de Heere hoe langer hoe meer een vreemdeling omdat ze met pijn in het hart zien hoe Gods wet vertrapt wordt. De Schrift zegt nog meer over het leven als een vreemdeling. Je zou wat Petrus in zijn eerste brief zegt, als een nadere uitwerking van psalm 119 kunnen beschouwen. Voor een vreemdeling op aarde zijn Gods geboden onmisbaar. De heiliging is de gestalte van het vreemdelingschap op deze aarde. Petrus schrijft: "Geliefden, ik vermaan u als inwoners en vreemdelingen, dat gij u onthoudt van de vleselijke begeerlijkheden, welke krijg voeren tegen de ziel". (1 Petr. 2:11). Vreemdeling zijn betekent je onthouden van vleselijke begeerlijkheden. Dat kost strijd. Want deze begeerlijkheden voeren krijg tegen de ziel. Ze zullen alles op alles zetten om je ziel mee te krijgen en mee te zuigen. Dan gaat Petrus in op wat dat nu betekent. Een vreemdeling moet zijn wandel eerlijk houden onder de heidenen. Wie vreemdeling is moet ook als vreemdeling leven. We mogen de omgeving geen aanleiding geven om ons er van te beschuldigen dat we zeggen volgens Gods wet te leven, maar in de praktijk tegen Gods wet ingaan. We kunnen niet alles wat Petrus hier noemt in zijn eerste brief bespreken. Een paar dingen wil ik eruit lichten die kenmerkend zijn voor het vreemdelingschap. Petrus schrijft ook over de houding die een vreemdeling moet innemen als hij de vijandschap van de wereld ondervindt. Een christen moet dan zien op Christus. Hij heeft de vijandschap van de wereld ook ondervonden. Toen hij gescholden werd, heeft Hij niet wedergescholden en als Hij leed, dreigde Hij niet, maar gaf het over aan Dien, Die rechtvaardig oordeelt (1 Petr. 2:23). In 1 Petrus 3:1-7 wordt gesproken over het leven van een man en een vrouw in het huwelijk. De "kuise wandel in

vreze" (1 Petr. 3:2) behoort ook tot de heiliging van het leven van Gods kinderen. Heiligmaking, leven als een vreemdeling begint in het huwelijk. U moet er maar eens op na lezen wat Petrus hier schrijft over het huwelijksleven. Een vreemdeling gebruikt ook zijn tong niet meer voor kwaadspreken en voor bedrog. Hij is met innerlijke barmhartigheid bewogen, vriendelijk, hij jaagt de vrede na. Zo maar een paar dingen die Petrus concreet aangeeft als het leven van een vreemdeling in een wereld, waarin ieder voor zichzelf opkomt. Een levende christen is gericht op Gods eer en Gods verheerlijking! In 1 Petr. 4:2-4 lezen we ook dat de ware christen niet meer in de zonde van de wereld kan leven. Maar dan word je een vreemde als je niet meer meeloopt en meedoet. Leven als een vreemdeling op deze aarde is een heilig leven waarin een zondaar hoe langer hoe meer het beeld van de Zoon van God gelijkvormig wordt. De Heilige Geest

schept in een zondaar een nieuw hart en nieuwe geest, wanneer Hij wederbarend werkt. Dat nieuwe hart is betrokken op God, Die om Christus' wil vergeving en zonde van schuld wil schenken uit genade. Als dat het wonder van uw leven is, kunt u in de wereld niet meer mee met de overtreding van zijn geboden. Dan ben je een vreemdeling en dan voel je je vreemdeling. Is het aan ons leven te zien dat we vreemdeling zijn? Is het ons gebed dat de Heere onze levenswandel richt op Hem en Zijn geboden? Zijn we bang om van Gods geboden af te wijken? Zijn we net als Christen en Getrouwe in het boek van Bunyan, die ook langs de kermis IJdelheid komen? Zij gaan bidden: Wend, wend mijn oog van d'ijdelheden af. Een heilig leven als vreemdeling is een biddend leven om Gods Geest die ons alleen heilig kan maken en heilig doet leven.

H. Polinder

Hanna's lofzang (8)

"De volkomenheid Uws Rijks"

Het zijn geen onbekende woorden, waarin we het opschrift geven boven de laatste vertolking van het lied van Hanna. Wie thuis is in de Heidelbergse Catechismus zal ze direct herkennen. Bij de verklaring van het "Onze Vader" vinden we ze in Zondag 48. Daar wordt beleden wat het levend geloof ziet in de tweede bede: "Uw Koninkrijk kome". We horen aan het eind die treffende passage: "...totdat de volkomenheid Uw Rijks kome, waarin Gij alles zijt in allen". We kunnen het zeggen, dat in wezen Hanna aan het eind van haar lofzang het uitzicht op de voleinding van dat Koninkrijk bezingt.

Wist Hanna in haar tijd van het Koninkrijk Gods? Op die vraag moeten we volmondig "ja" zeggen. Het gaat er niet om of ze alle dingen van het Koninkrijk Gods op een rijtje kon opzeggen. Er zullen vandaag heel wat mensen zijn die dat wel kunnen en die ondertussen ver van dat Koninkrijk zijn. Hanna kende het ware geloof. Door dat geloof krijgt ze een vergezicht op de komst van de grote Koning, Die niet zonder rijk zal zijn. Door dat geloof heeft ze uitzicht op de voleinding van dat Koninkrijk.

Gods Koninkrijk was al in de Raad des Heeren. In de schepping heeft God Zijn Koninkrijk geopenbaard. De mens erkende God in vrijwillige dienst, helaas is in plaats van die gehoorzaamheid het verzet gekomen, de

opstand tegen God. Wat wonder: door herscheppende genade gaat God in een verloren wereld Zijn Koninkrijk weer waarmaken. In de belofte van Christus ligt ook de verwachting van dat Koninkrijk. Het komt op een bijzondere manier openbaar in Israël. Het wordt door de eeuwen heen door Gods Geest verwacht bij de ware gelovigen onder het Oude Testament. Hanna ziet het door die Geest komen en ze krijgt uitzicht op de voleinding. We lezen ervan aan het slot: "... de Heere zal de einden der aarde richten en zal Zijn Koning sterkte geven en de hoorn Zijns Gezalfde verhogen". (1 Samuel 2:10)

De einden der aarde richten.

Hanna ziet het eindgericht komen. Eenmaal wordt het Koninkrijk Gods vervuld door de grote Dag.....

van het oordeel heen. Dan zal God openbaar komen als de Rechter van de gehele aarde. Hij zal de zondaren straffen, die zich tegen Hem en Zijn Woord hebben verhard. Hij zal Zich wreken aan Zijn vijanden die niet hebben gewild dat Hij Koning over hen zal zijn. Hij zal hen allen oordelen naar hun werken. Wat een ontzettend gericht zal dat zijn voor ieder, die niet voor Hem gebogen zal hebben!

Dat gericht zal gaan over de lengte en breedte der aarde. Niets zal aan dat oordeel ontkomen. Ongetwijfeld is dat de bedoeling van deze uitdrukking: "de einder der aarde". Onze statenver-

talers schrijven er terecht bij: "ook die aan de uiterste einden der wereld zijn". Het gaat om het oordeel, dat eenmaal de gehele wereld zal betreffen. Sommigen menen, dat hier vertaald moet worden: "de uiterste einden van het land". Het zou zo zijn dat Hanna als vrouw in Israël niet zou denken aan wat buiten Israël is. Wij geloven dat niet zij spreekt hier door de Geest der profetie. Zij spreekt eerst vanuit eigen omstandigheden, maar meer en meer wordt de horizon wijder, totdat ze eindigt door die Geest in het vergezicht van het oordeel over heel de wereld heen. Dat is niet afhankelijk van Hanna's gebondenheid aan haar eigen volk. Bovendien heeft de Heere in het verleden tot Abraham al getuigd van een wijder uitzicht voor het volk van Israël. Tenslotte getuigt Hanna van dit richten des Heeren tegenover de vernedering van Israël. Hier wordt het toch benadrukt dat de Heere de vijanden zal richten. Hij zal dan Zijn eer krijgen. Dan zullen die vijanden, die Hem zo versmaad hebben en Zijn volk benauwd, Hem moeten erkennen. Dat oordeel zal dus Gods recht aan het licht brengen, het zal zijn tot verheerlijking van Zijn Naam. Eerst scheen het alsof de ongerechtigheid het voor het zeggen had. In de Filistijnen die Israël overweldigden. In de goddelozen, die in Israël in de tempel dienden. In Peninna, die spotte met die God vreesden. Wat hebben zij zich tegen God verhard! Het zal uitkomen in dat laatste gericht. De Heere zal triumpheeren over Zijn vijanden. Velen ergeren zich vandaag daaraan. Zij miskennen God, alsof Hij een God zou zijn, Die de zonden niet straft. Het geheel van de Bijbel zou daar tegenin spreken. Wat Hanna hier zingt, heeft Mozes gezongen in Deuteronomium 32. Zo duidelijk vinden we daar de wraak des Heeren tegenover Zijn vijanden. We moeten denken aan Deut. 32: 35-40, "Mijne is de wraak en de vergelding, ten tijde als hunlieder voet zal wankelen; want de dag huns ondergangs is nabij en de dingen die gebeuren zullen haasten...". Dan zullen de vijanden moeten erkennen dat God God is, de Heere, Die ook daarin de Getrouwe is dat Hij Zijn volk verlost van de vijandschap. Heel duidelijk liggen in dit verband twee gedachten hier achter: de eer van Gods Naam en de ontferming over Zijn volk. Dit is in het Nieuwe Testament niet anders, hoezeer of daar de ruimte van Gods genade in het volbrachte werk van Christus meer gebodschapt wordt. Misschien moe-

ten we hier wel zeggen: juist omdat...! Ziet dit is tot troost van Gods kinderen. Niet omdat zij lust hebben in de ondergang van de vijanden. God laat de boodschap van het Evangelie uitgaan tot de einden der aarde. Het is een uiting die we zo vaak in de Bijbel ook in positieve zin lezen. In de roepstem, die uitgaat tot de einden der aarde: "Wendt u naar Mij toe, wordt behouden, alle gij einden der aarde...". (Jes.45:2) In de bestemming van de Knecht des Heeren niet alleen tot herstel van Israël maar ook "tot een Licht der heidenen, om Mijn heil te zijn tot aan het einde de aarde". (Jes.49:6) Laten we allereerst aan onszelf denken! Hoe zal het met ons in die dag zijn? Hebben wij in de tijd der genade geluisterd naar dat Evangelie dat zich zover uitstrekt? Ging er ook kracht vanuit in woord en daad tegenover de vijanden van het Evangelie?

De verlossende Koning

Hanna eindigt in het uitzicht op de verlossende Koning. "Hij zal Zijn Koning sterkte geven en de hoorn Zijns Gezalfden verhogen". Aansluiting is er tussen het eindgericht en de komende Koning. Hij is het door Wie God de wereld zal oordelen. Hij is de Koning van Psalm 2, aan Wie de einden der aarde tot een bezitting gegeven zijn. Door Hem is er ook redding in een wereld die naar het einde vliegt. De gedachte van een verlossende Koning leefde onder de ware gelovigen van Israël. Kon het anders? Naar Gods raad zou er een Koning komen die het volk ten goede zou regeren. In het boek Samuel is de lijn naar die koning. Het lied van Hanna bezingt dat. Er komt een nieuwe dageraad. Samuel wordt daartoe gebruikt. Door Sauls regering en ondergang heen komt de man naar Gods hart: David. Hij verlost Israël door Gods genade van de vijanden, wordt gebruikt tot gerechtigheid voor het volk.

Hanna ziet uiteindelijk op Hem, in Wie God Zijn Koninkrijk zal oprichten: de Heere Jezus Christus. Hier is inderdaad de "aanblazing van de Heilige Geest". Hier is het licht van Christus door Wie er alleen verlossing is van de schuld en van de vijanden voor arme, verloren zondaren! In Hem alleen vinden zij rust, Die alles voor Zijn volk betekent.

"Zijn" Koning.

Hanna zingt op een bijzondere manier van de grote Koning. Ze noemt Hem "Zijn" Koning en "Zijn" Gezalfde. Het moet daarbij duidelijk zijn dat het om Dezelfde gaat: Koning en Gezalfde.

Hij wordt hier voorzeggd als de grote Koning, Die tenvolle de kracht en eer zal verkrijgen. Opvallend is hier de overeenkomst tussen het lied van Hanna aan het begin van Samuel en wat we lezen aan het eind: 2 Samuel 22, Davids danklied, en 2 Samuel 23, Davids laatste woorden. Vooral in 2 Samuel 22 vinden we de gedachten van Hanna's betuiging terug: de Heere heeft sterkte en macht geschonken om koning te mogen zijn. Door de strijd heen heeft God het gedaan! Daarom mag hij de Heere grootmaken. Hij was Zijn sterkte en kracht. En het treft, dat in beide gedeelten de naam "gezalfde des Heeren" genoemd wordt: "Hij doet goedertierenheid aan Zijn gezalfde" (laatste vers van 2 Samuel 22) en in 2 Samuel 23 noemt David zichzelf de "gezalfde van Jacobs God".

Tegelijk komt daar openbaar, dat het niet in David ligt. 2 Samuel 23 verkondigt de Christus "daar zal een Heerser zijn over de mensen, een Rechtvaardige, een Heerser in de vreze Gods". Wie is het anders dan die al door Hanna geprofeteerd is? Hij, Die hier Zijn Koning en Zijn Gezalfde genoemd wordt.

"Zijn" Koning betekent niet dat Hij boven de Heere regeert. Het wijst erop, dat Hij van God verordeneerd is tot die grote Koning. Hij heeft Hem tot een rechtvaardige Heerser gesteld. Hij is niet van mensen afkomstig, maar van Zijn Vader. De zaligheid komt uit God, uit Zijn welbehagen. Hij geeft Zichzelf tot in de dood om de vloek weg te dragen voor verlorenen. Hij overwint dood en graf en zal aan het eind al Zijn vijanden overwinnen.

Die Koning heeft God beloofd terwille van hen, die door Zijn Geest onder Hem leren buigen. Hij staat juist als "Zijn" Koning en "Zijn" Gezalfde in voor de toekomst, voor de volkomen zaligheid. Daartoe heeft God Hem sterkte gegeven en Zijn hoorn verhoogd. Sterkte en macht! We mogen de lijn doortrekken vanuit Hanna's lofzang naar het Nieuwe Testament. Daar horen we van Hem, Die God "uitermate verhoogd heeft en een Naam gegeven, die boven alle naam is, opdat in de naam van Jezus zich zou buigen alle knie dergenen, die in de hemel en die op de aarde, en die onder de aarde zijn en alle tong zou belijden dat Jezus Christus de Heere is tot heerlijkheid Gods des Vaders". (Filip. 2:9-11)

Alles in Hem

In die Koning en Gezalfde ligt alles voor Zijn volk. In dat volk ligt geen grond voor de toekomst, voor de vol-

komenheid van Zijn Rijk. Hoe vaak bederven de onderdanen van die Koning het niet. Hoe machtig kunnen de vijanden niet zijn, die hen omringen. Hoe zien we het vandaag niet, dat de aanslagen, die tegen Gods Woord worden bedacht, vermenigvuldigen. Als zij de hoorn van kracht moeten hoog houden, dan is er niets van te verwachten! Zij moeten het leren door schaamte en schande heen! Nu komt het alles uit Hem. Hanna is begonnen met de genade dat haar hoorn verhoogd was, maar ze eindigt met de verwachting van de verhoging van de hoorn van Gods Gezalfde. Daarop loopt het uit: op de lofzang van Hem, van het welbehagen Gods in Christus. Deze belijdenis van Hanna bergt een gebed in zich. Het is de belijdenis, die

door de eeuwen heen geleerd wordt door de geringen, die uit het stof worden verhoogd door het werk van vrije genade. Ook bij hen blijft het gebed; "Uw Koninkrijk kome..." Gelukkig er is een "totdat" dat moed geeft in de strijd: "totdat de volkomenheid Uws Rijks kome".

Dat uitzicht heeft Hanna bezongen. Christus heeft het gegrond. Al de Zijnen zullen er in delen. Erg als dat uitzicht niet het onze is. Het is een van beiden: of te buigen onder Zijn gouden scepter of verbroken worden onder Zijn ijzeren scepter!

Welgelukzalig zijn allen, die op Hem betrouwen!

D. Slagboom

Een indrukwekkende bijeenkomst

Er waren ongeveer 1600 mensen gekomen, voor het grootste deel ambtsdragers uit Ned. Hervormde Gemeenten. Men had "de Aker" in Putten gehuurd en met de mogelijkheid rekening gehouden dat dit gebouw te klein zou zijn en dat men dus zou moeten uitwijken naar de tegenover "de Aker" staande Oude Kerk. Al spoedig bleek, dat men die kerk inderdaad nodig had om de samengestroomde massa te kunnen herbergen. Maar ook die kerk, die toch aan 1300 mensen plaats biedt, bleek te klein en er moest alsnog ook van "de Aker" gebruik gemaakt worden. Dit had tot gevolg, dat de sprekers van deze dag hun lezingen twee maal moesten houden. En in de middagsamenkomst, waarin vragen zouden worden beantwoord, toen de hele menigte toch in de Oude Kerk werd ondergebracht, moesten overal stoelen worden bijgezet terwijl verschillende van de jongere aanwezigheden met een staanplaats genoegen namen. Op zo'n grote toeloop hadden de organisatoren niet gerekend. Zij waren er zichtbaar door verrast. Alleen al door deze massale opkomst werd duidelijk, dat wat de organisatoren van deze dag motiveert zeer breed weerklank vindt in allerlei lagen van het kerkvolk. Waar heb ik het nu over? Over de samenkomst, die belegd was door het 'Comité tot behoud van de Nederlandse Hervormde Kerk' en die zaterdag 21 juni in Putten werd gehouden. Het is een indrukwekkend gebeuren geworden. Indrukwekkend, en ook waardig.

Verschil van visie

Dat men deze samenkomst nodig achtte toont hoezeer er in hervormd gereformeerde kringen verschillend gedacht wordt over het Samen-op-Weg proces, dat de gemoederen nu al jaren bezig houdt. Ik mag wel zeggen: het funeste Samen-op-Weg proces. Tot voor kort kon er nog - in grote lijnen - gesproken worden van een eenstemmigheid in het protest en het verzet tegen het genoemde proces en tegen de aan het eind van dat proces beoogde Verenigde Protestantse Kerk in Nederland (VPKN). Door de bank genomen kon iedere hervormd gereformeerde zich nog vinden in wat op een eerder gehouden vergadering, belegd door het Hoofdbestuur van de Gereformeerde Bond - ook in Putten! - werd uitgesproken: "We kunnen niet weg en we kunnen niet mee". Voor buitenstaanders en dan met name buitenstaanders, die in de afgescheiden traditie staan, kwam dit over als een onmogelijke mogelijkheid, maar in hervormd gereformeerde kring leek men er mee te kunnen leven. Daar is voor veler gevoel echter verandering in gekomen op de kerkenradendag van 21 sept. 1996, gehouden te Amersfoort en opnieuw georganiseerd door het Hoofdbestuur. Daar werd de uitspraak van Putten toegespitst op "Op onze post blijven". Velen konden dit niet anders zien dan als een ombuiging van de koers. "Wij kunnen niet weg en wij kunnen niet mee" werd toen geïnterpreteerd als "Al kunnen wij niet mee, toch gaan we niet weg". En het noodgedwongen meegaan werd dan gezien

- zo is het ook herhaaldelijk nadien gezegd - als een meegenomen worden. Dat nu was voor diverse hervormd gereformeerden onverteerbaar. Doordat het "Wij kunnen niet weg" de officiële koers leek te zijn geworden, is toen van andere zijde sterk beklemtoond dat in Putten ook was gezegd "Wij kunnen niet mee". Want de VPKN is niet meer de Ned. Herv. Kerk, de Kerk, die God in ons land heeft geplant. De VPKN zal een andere kerk zijn, met een andere grondslag; een grondslag die niet meer gereformeerd genoemd kan worden. Meegaan in die nieuwe kerk betekent een breuk met het verleden, maar is eveneens trouwbreuk en ongehoorzaamheid.

Zorg omtrent de te houden dag

Nadat er diverse publicaties waren verschenen en nadat er ook in besloten kringen heel wat over de ontstane situatie en de gerezen verschillen gesproken was, deed het Comité tot behoud van de Nederlandse Hervormde Kerk van zich horen. Eerst werd een vergadering van predikanten belegd. Daarna kwamen er aankondigingen van een samenkomst voor ambtsdragers en belangstellende gemeenteleden, in welke samenkomst zou worden toegelicht wat de motieven van dit comité zijn. Welnu, die samenkomst is dan j.l. zaterdag in Putten gehouden. Deze samenkomst werd met zorg tegemoet gezien. Een paar weken voordat zij zou plaats vinden verscheen een "Open Brief aan de kerkenraden en kerkleden van de Nederlandse Hervormde Kerk" ondertekend door een flink aantal hervormd gereformeerde predikanten, met sympathiebetuigingen van nog weer vele anderen. In die brief werd in feite gekozen voor het standpunt dat het Hoofdbestuur had ingenomen. Ook nu werd weer gesproken van een "meegenomen worden en een niet kunnen en mogen weggaan". Ook "De Waarheidsvriend" gaf blijk van bezorgdheid. In het nummer van 19 juni schreef namens het hoofdbestuur van de Gereformeerde Bond de algemeen secretaris:

"Het hoofdbestuur maakt zich diepe zorgen over mogelijke gevolgen van de dag in Putten en over de verdeeldheid die dreigt. Wellicht gaat er een vuur branden, dat niet meer gedoofd kan worden en dat zal leiden tot scheuren en breuken". Het is duidelijk dat van deze zijde graag zou zijn gezien, dat de deelname aan de dag in Putten tot een minimum beperkt zou zijn gebleven. Mede doordat in genoemd nummer een uitvoerig artikel was op-

genomen waarin gepleit werd voor "Wij kunnen niet weg", heeft dit blad sterk de indruk gegeven een ontmoedigingsbeleid voor deelname aan Putten te voeren.

Een waardige dag

De dag is evenwel gehouden en er was een grote opkomst. De gedachten die in comité leven worden kennelijk door velen aangehangen. Belangrijker dan de grote opkomst is de wijze waarop de dag is verlopen. Hierboven kenmerkte ik dat verloop al als 'waardig', op een eerlijke wijze, zonder gebruik te maken van ondermaatse en stemming-makende argumenten is uiteengezet, waarom meegaan in de VPKN niet kan en niet mag. Met een keur van argumenten, mede ontleend aan uitspraken die in voorgaande jaren gedaan zijn ook vanwege het Hoofdbestuur en anderen, is aange-toond, dat de VPKN de grootste afscheiding zal zijn die de kerk ooit heeft gezien. Met krachtige argumenten werd het veelgehoorde verwijt afgewezen dat het comité door afscheidingsdenken wordt beheerst of zelfs wel van scheurmakerij te beschuldigen is. Voor mijn gevoel is ook onweerlegbaar aangetoond, dat de grondslag van de nieuw te vormen kerk een andere zal zijn dan die van Ned. Herv. Kerk. en dat daarom het staan in de Ned. Herv. Kerk. tot nog toe niet vergeleken mag worden met het behoren bij de VPKN, alsof er in feite niet veel zal veranderen. Gesteld werd ook dat we niet tevreden mogen zijn met een plaatsje waar we nog een gereformeerde prediking mogen brengen of beluisteren, maar dat we hebben te staan naar een gereformeerde kerk. Gezegd werd dat als het S.o.W.-proces als een oordeel van God gezien moeten worden, buigen onder dat oordeel nooit zijn kan een meegaan in de VPKN, maar dat er dan bekering moet zijn en 'nee' zeggen tegen alles waarvan God 'nee' zegt. Enfin, er zou vanuit datgene wat er in Putten door de sprekers ds. L.W.Ch. Ruijgrok, ds. K. ten Klooster en drs. R. van Kooten naar voren gebracht is, heel wat geciteerd kunnen worden. Vanuit afgescheiden standpunt zou er ook nog wel enig commentaar op het naar voren gebrachte te maken zijn, maar als ik serieus probeer te staan op het standpunt dat altijd door hervormd gereformeerden is ingenomen en waarmee men hun blijven in de Ned. Herv. Kerk. verdedigd heeft, kan ik niet

anders zeggen dan dat zaterdag in Putten onweerlegbare argumenten zijn aangedragen. Dat dit alles op een waardige en vooral ook bewogen wijze plaatsvond maakte de bijeenkomst tot een indrukwekkende gebeurtenis. Hier werd nood gevoeld. Hier werd geleden aan de gang van zaken in de kerk. Hier werd grote zorg uitgesproken ten aanzien van de komende generatie. En nog belangrijker, hier werd in verootmoediging schuld beleden. Hier werd God hartelijk en dringend gesmeekt om een uitweg uit de impasse te willen geven; om de kerk in ons land in gunst te willen gedenken. Er werd gebeden voor de geestelijke leiders om licht en wijsheid en voorzichtigheid. Van verbittering en wrok was geen sprake.

Kort commentaar

Ter afsluiting nog een paar opmerkingen.

1. Laten we niet denken dat we in het bovengenoemde te doen hebben met een zaak die alleen hervormd gereformeerden raakt en dat afgescheidenen daar geen boodschap aan hebben. Wat er op het ogenblik in de kringen van de hervormd gereformeerden gaande is, raakt ons ook, omdat het de kerk in ons land raakt. Het gaat om de vraag naar het waarlijk gereformeerd zijn en om de Gereformeerde Gezindte in ons land. Vandaar dat een hartelijk en bid-dend meeleven op zijn plaats is.
2. Het is waarlijk te hopen dat er weer wat eenheid zal komen in hervormd gereformeerde kring ten aanzien van het standpunt inzake Samen-op-Weg. In Putten is toegezegd, dat het gesprek met het Hoofdbestuur voortgezet zal worden. Maar zal er van toenadering van de uiteenlopende visies nog sprake kunnen zijn? Als op de avond van de Beraadslag in Putten de algemeen secretaris van de Geref. Bond te kennen gaf dat zijn verbondenheid met de Herv. Kerk ook naar de toekomst toe zo groot is, dat hij haar niet zou kunnen verlaten hoe haar ontwikkeling ook zou zijn en als dat ook het officiële standpunt van het Hoofdbestuur zal blijken te zijn, is er weinig of geen perspectief voor toenadering meer.
3. Ik sprak hierboven over een indrukwekkende en een waardige samenkomst in Putten. Toen de algemeen secretaris op zaterdagavond zijn commentaar op die dag gaf - hij was er zelf niet geweest en had dus de mensen niet gezien noch de toespraken gehoord - stond de toon van dat commentaar wel wat in contrast met de

toon die in Putten getroffen was. Opmerkingen als zouden er in Putten ook mensen geweest zijn die zich door allerlei artikelen in kerkbodes hadden laten opjatten, zijn niet alleen niet te bewijzen, maar zetten ook een verkeerde toon.

4. Een laatste opmerking betreft het beleid van de Evangelische Omroep. Was het nu zo fraai om iemand, die op dag niet aanwezig was - in casu de algemeen secretaris - in het commentaar op de Beraadslag het laatste woord te geven? Niet fraai en niet fair!

Den Butter

13e HAAMSTEDE-CONFERENTIE

In de Talma-Hoeve te Garderen vindt op 1, 2 en 3 september a.s. de Haamstede conferentie plaats. Het programma is als volgt samengesteld:

Maandag:

11.00 uur	Ds. P.de Vries	Opening
15.00 uur	Drs. H. Korving	Het profetische Woord
16.30 uur	Drs. J. Kruidenier	De tijdgeest verstaan
20.00 uur	Ds. A. Beens	De Roeping (1)

Dinsdag:

9.30 uur	Ds. P. den Butter Titus (1):	Conflictbeheersing
11.00 uur	Ds. C. Harinck	Het omgaan met de leer van de verkiezing in het pastoraat.
16.30 uur	Ds. K. ten Klooster	Gresham Machen
20.00 uur	Ds. A. Beens	De roeping (2)

Woensdag:

9.30 uur	Ds. P. den Butter Titus (2):	Gemeenteopbouw
11.00 uur	Ds. A.P. Voets	Sluiting

Kosten voor de duur van de gehele conferentie: f. 275,- Voor studenten geldt een tarief van 60%. Aanmeldingen via 0187-482560 of 0180-412316. Tijdens de avondvergaderingen zijn ook andere ambtsdragers hartelijk welkom.

CD-VERKOOP

Ten bate van de Rehoboth Christian school te Dundas(Ontario,Canada). Zoals u misschien zult weten komen in

Canada de kosten voor het christelijk onderwijs geheel ten laste van de ouders. Dit betekent dat de gezinnen, die hun kinderen in de leeftijd van 5 tot 15 verantwoord christelijk onderwijs willen laten volgen, ± f 10.000,- per jaar aan extra kosten hebben t.o.v. gezinnen die dit niet doen. Het 'normale' onderwijs aan de zgn. 'Public School' wordt namelijk wel geheel door de overheid gefinancierd. Veel gezinnen die kerkelijk behoren tot de Free Reformed Churches te Dundas of Hamilton moeten dus behoorlijke financiële offers brengen om hun kinderen naar de Christian School in Dundas te kunnen sturen. De gemeenten van Dundas en Hamilton hebben vanouds een sterke band met onze gemeenten en daarom worden ook o.a. via het blad 'Bewaar het Pand' kollekten voor de Dundas-school ingezameld. Het bestuur van de Herv. Ger. koren "Eben-Haëzer" en "Immanuël" te Katwijk aan Zee bood ons spontaan een groot aantal cd's tegen inkoopprijs aan, zodat we in de gelegenheid zijn deze ten bate van de school te koop aan te bieden. Steun de school in Canada en koop een prachtige en voordelige cd met Psalmen en Gezangen!

cd 1:

"Katwijk zingt", massale koor- en samenzang vanuit de Ned. Herv. Nieuwe Kerk te Katwijk aan Zee. M.m.v. Jongerenkoor "Eben-Haëzer" o.l.v. Martien van der Knijff, Jaap van Rijn (orgel), Arie de Korte (vleugel) en Mirjam van de Burg (dwarsfluit). PRIJS f 32,50 (excl. verzendkosten)

cd 2:

"Als storm en onheil..", koorzang vanuit de Grote kerk te Maassluis. M.m.v. Gemengd koor "Immanuël" o.l.v. Martien de Knijff en Arie de Korte, orgel. PRIJS f 32,50 (excl. verzendkosten)

cd 3:

"Een bijzondere Psalmzangavond", samenzang vanuit de Sint Joriskerk te Amersfoort. M.m.v. het jongerenkoor "Eben-Haëzer" (tegenstem) o.l.v. Martien van der Knijff en Peter Eilander, orgel. PRIJS f 32,50 (excl. verzendkosten)

cd 4:

"O, liefde Gods", koor- en samenzang vanuit de Grote Kerk te Dordrecht. M.m.v. de jongerenkoren "Eben-Haëzer", Viva Vox (Elspeet), het mannenkoor "Salvatori" (Nunspeet), Klaas-Jan Mulder (orgel), Johan Bredewout (piano) en Noortje van Midelkoop (panfluit). PRIJS f 35,- (excl. verzendkosten)

Als u via één van de onderstaande tele-

foonnummers uw cd('s) bestelt krijgt u deze z.s.m. toegezonden. (verzendingkosten f 3,00 per cd, f 4,50 voor 2 cd's) tel. 071-4029737 (Egbert Slagboom, Katwijk aan Zee) of tel. 071-4014449 (Niels van der Plas, Valkenburg ZH)

Psalm 89:8

*Door U door u alleen om
't eeuwig welbehagen.*

De Kerkenraad van de Christelijke Gereformeerde Kerk "Eben Haëzer" te Urk maakt u met leedwezen bekend dat,

Klaas van de Berg

Boterbloemstraat 2, is overleden op de leeftijd van 76 jaar.

Met dankbaarheid gedenken wij de jaren dat hij als koster de gemeente gediend heeft. Trooste de HEERE zijn vrouw in dit voor haar zo grote verlies.

GB

Bijbels in
Statenvertaling

Bijbels in handzaam formaat

Sterk gebonden, stevig papier, formaat 10 x 16 cm. Achterin tien landkaartjes in kleurendruk en een lijst waarin op 350 woorden uit de Bijbel een toelichting wordt gegeven.

S20	zonder Psalmen en Formulieren	f 28,-
S21	met Psalmen en Formulieren	f 34,-

Ook verkrijgbaar in de boekhandel.

Een folder van al onze uitgaven wordt u op verzoek toegezonden.

Gereformeerde Bijbelstichting
Postbus 168, 4140 AD Leerdam, tel.: (0345) 61 01 55

BKG

Stichting Bureau Kraam- en Gezinshulp

Alle cursisten met zeer goede cijfers geslaagd voor het rijkserkend kraamdiploma!

Wilt u zulke kwaliteit en is er geen TV in het gezin, vraag dan hulp bij de

BKG

0318 - 52 77 99

Graag vroegtijdig bellen!

*Plaats uw
familieberichten
in Bewaar het Pand*

- Wij verzorgen begrafenissen in elke woonplaats op de Veluwe en in Flevoland.
- Opbaring zowel thuis als in elk gewenst rouwcentrum
- Ongeacht bij welk begrafenisfonds men (eventueel) is aangesloten
- Dag en nacht bereikbaar
- Geen crematies

Begrafenisverzorging Vos

Het Drie 32
3888 KE Uddel
Telefoon 0577-401689

Bemiddeling Kraam- en Gezinszorg Meijer (B.K.G.M.)

Reeds velen maakten gebruik van de bemiddeling voor Kraam- en/of Gezinszorg. Heeft u Kraam- of Gezinszorg nodig en u bezit geen TV, bel dan gerust.

Bemiddeling Kraam- en Gezinszorg Meijer
Telefoon 0294-231145, mevr. J. Meijer.